ยะลา

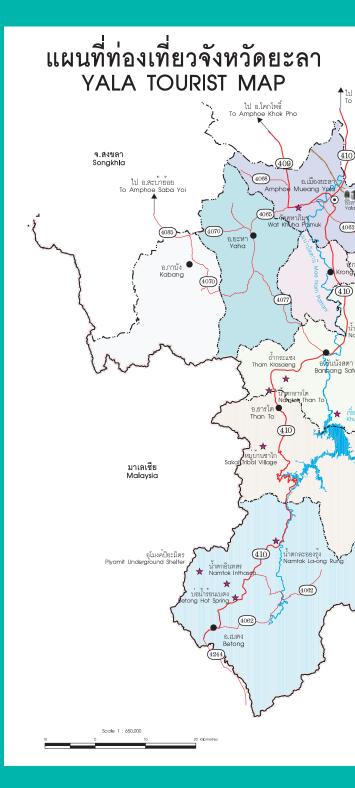
การแข่งขันนกเขาชวา

สถานที่น่าสนใจ	ବର
อำเภอเมืองยะลา	ବର
อำเภอบันนังสตา	໑ ຄ
อำเภอธารโต	୭ଝ
อำเภอรามัน	ø\$
อำเภอเบตง	ø\$
เทศกาลงานประเพณี	ම ළ්
อาหารและสินค้าพื้นเมือง	ම &
ภาพปก : วัดคูหาภิมุข	

สารบัญ

ร้านจำหน่ายของที่ระลึกในอำเภอเบตง	්
ตัวอย่างรายการนำเที่ยว	le 1
สิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดยะลา	ම ග
สถานที่พัก	ම ග
ร้านอาหาร	්
บริษัทนำเที่ยว	റെ
หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ	റെ

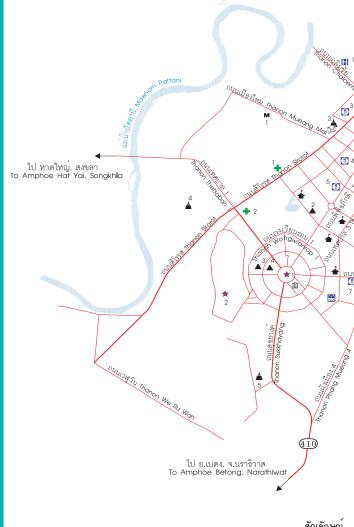

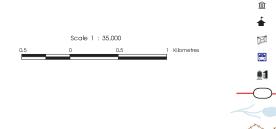
เส้นขอบเขตจังหวัด

ทางรถไฟ

Province Boundary

Railway

สัญลักษณ์ ศาลากลางร์ โรงเรียน

ไปรษณีย์ สถานีขนส่ง สถานีรถไฟ ทางหลวง

ทางหลวง แม่น้ำ,แหล่ง ทางรถไฟ

แผนที่ตัวเมืองยะลา YALA CITY MAP ไป จ.ปัตตานี Ō 📘 โรงแรม Hotel 2 โรงแรมศรียะลา Si Yala Hotel โรงแรมยะลารามา Yala Rama Hotel 4 โรงแรมเทพวิมานโฮเต็ล Thepwiman Hotel 5 โรงแรมผ่านฟ้า Phanfa Hotel 6 โรงแรมโคลา Cola Hotel

Legend

ังหวัด City Hall

School

Post Office Bus Terminal

Railway Station

Highway

River,Stream

Railway

- 1 โรงแรมยะลาแกรนดพาเลช Yala Grand Palace Hotel
- 7 โรงแรมชาลี Chall Hotel
- 8 โรงแรมปาร์ควิว Parkview Hotel

📥 วัด Temple (Wat)

- 1 วัดยะลาธรรมาราม Wat Yala Thammaram
- 2 วัดพุทธภูมิ Wat Phutthaphum
- 3 วัดญวน (อานัมนุเคราะหราษฏร์บำรุง) Wat Yuan
- 4 วัดนิโรธสังฆาราม Wat Nirotsangkharam
- 5 วัดเมืองยะลา Wat Mueang Yaka

🛨 โรงพยาบาล Hospital

- 1 โรงพยาบาลสิโรรส Sirorot Hospital
- 2 โรงพยาบาลจังหวัดยะลา Yala Hospital

M ตลาด Market

1 ตลาดสดเมืองยะลา Mueang Yala Market

📤 สถานที่สำคัญ Places

- 1 วิทยาลัยเทคนิคยะลา Yala Technical College
- 2 สำนักงานเทศบาลนครยะลา Yala Municipal Office
- 3 สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองยะลา Amphoe Mueang Yala Police Station
- 4 ศาลจังหวัดยะลา Yala Law Court

★ แหลงทองเที่ยว Tourist Attraction

- 1 สวนขวัญเมือง Khwan Mueang Park
- 2 ศาลหลักเมือง City Pillar Shrine

🗓 ร้านอาหาร Restaurant

- 1 ร้านอาหารธารา Thara Restaurant
- 2 สวนอาหารอิสานคาเพ่ Isan Cafe Restaurant
- 3 รานอาหารรมประดู Rompradu Restaurant
- 4 สวนอาหารจับใจ Chapchai Restaurant
- 5 ร้านอาหารมูดียารา Mudiyara Restaurant
- 6 ร้านอาหารขึ้นจิต Chuenchit Restaurant
- รานอาหารผึ้งหวาน Phuengwan Restaurant
- 8 รานอาหารถุงเงิน Thungngoen Restaurant 9 ส่วนอาหารลองแล Longlae Restaurant

วัดคูหาภิมุข

ยะลา

ใต้สุดสยาม เมืองงามชายแดน

คำว่า ยะลา มาจากภาษาพื้นเมืองเดิมว่า ยะลอ ซึ่งแปลว่า "แห" เป็นเมืองชายแดนภาคใต้ที่มีความน่าสนใจทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และธรรมชาติที่สวยงาม เป็นเมืองที่ผสมผสานวัฒนธรรม ของชนต่างเชื้อชาติ ทั้งไทย จีน และอิสลาม ตัวเมืองยะลามีการวาง ผังเมืองที่เป็นระเบียบเรียบร้อย และยังเป็นศูนย์กลางการศึกษาที่สำคัญ แห่งหนึ่งของภาคใต้

เดิมยะลาเป็นส่วนหนึ่งของเมืองปัตตานี ซึ่งเป็นเมืองขึ้นอยู่กับ ราชอาณาจักรไทยครั้งสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี ในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ หลังจากที่กรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่า บรรดาหัวเมืองต่างๆ ในบริเวณ แถบนี้ต่างก็ประกาศตัวเป็นอิสระ ครั้นถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธ ยอดฟ้าจุฬาโลกแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้ทรงรับสั่งให้กรมพระราชวังบวร มหาสุรสีหนาทยกทัพหลวงไปตีเมืองปัตตานี ในปี พ.ศ. ๒๓๕๑ ได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แยกหัวเมืองปัตตานีเป็น ๗ หัวเมือง คือ เมืองบัตตานี เมืองสายบุรี เมืองหนองจิก เมืองยะหริ่ง เมืองระแงะ เมืองรามัน และเมืองยะลา สำหรับเมืองยะลานั้นมีการเปลี่ยนแปลงเจ้า เมืองหลายครั้ง ก่อนที่จะมีการประกาศยุบเลิกมณฑล ตาม พ.ร.บ. ว่า ด้วยระเบียบแห่งราชอาณาจักรสยามในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ และกลายมา เป็นจังหวัดหนึ่งของไทยในที่สุด

จังหวัดยะลาเป็นจังห[้]วัดที่อยู่ใต้สุดของประเทศไทย มีพื้นที่ ประมาณ ๔,๕๒๑ ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อจังหวัดสงขลา บัตตานี นราธิวาส และประเทศมาเลเซีย เป็นจังหวัดเดียวในภาคใต้ที่ไม่ มีพื้นที่ติดต่อกับทะเล พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและป่าไม้ พื้นที่ราบมีน้อย ยะลาแบ่งการปกครองออกเป็น ๘ อำเภอ คือ อำเภอเมืองยะลา อำเภอเบตง อำเภอบันนังสตา อำเภอยะหา อำเภอรามัน อำเภอธารโต อำเภอ กาบัง และอำเภอกรงปีนัง

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดบัตตานี
ทิศใต้ ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดนราธิวาส
ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดสงขลา

การเดินทาง

รถยนต์ ยะลาอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ๑,๐๘๔ กิโลเมตร โดย เดินทางไปตามถนนเพชรเกษมผ่านเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์-ชุมพร ต่อ ด้วยทางหลวงหมายเลข ๔๑ ผ่านทุ่งสง-พัทลุง-หาดใหญ่ และเดินทาง ต่อไปปัตตานีจนถึงยะลา รถไฟ ยะลาอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ๑,๐๕๕ กิโลเมตร การรถไฟ แห่งประเทศไทยเปิดบริการเดินรถ กรุงเทพฯ-ยะลา ทุกวัน ทั้งรถด่วน และรถเร็ว รายละเอียดสอบถามได้ที่ หน่วยบริการเดินทาง โทร. ๑๖๘๐, ๐ ๒๒๒๐ ๔๓๓๔ สำรองตั๋วโดยสาร โทร. ๐ ๒๒๒๐ ๔๔๔๔ สถานี รถไฟยะลา โทร. ๐ ๗๓๒๑ ๑๗๔๘, ๐ ๗๓๒๑ ๔๒๐๗ หรือ www. railway.co.th

รถโดยสารประจำทาง มีรถปรับอากาศของบริษัท ขนส่ง จำกัด บริการระหว่าง กรุงเทพฯ-ยะลา รถออกจากสถานีขนส่งสายใต้ ถนน บรมราชชนนี สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. o ๒๘๙๔ ๖๑๒๒ www. transport.co.th และบริษัทเอกชน บริการระหว่างกรุงเทพฯ-ยะลา-เบตง ติดต่อบริษัท สยามเดินรถ โทร. o ๒๘๙๔ ๖๑๖๐-๒ และบริษัท ไทย เดินรถ โทร. o ๒๘๙๔ ๖๑๐๐-๔, ๐๘ ๑๖๒๐ ๔๒๙๓

เครื่องบิน ไม่มีบริการเดินทางโดยเครื่องบินไปจังหวัดยะลา โดยตรง แต่การบินไทยมีบริการเที่ยวบินระหว่างกรุงเทพฯ-หาดใหญ่ และเดินทางต่อไปยังจังหวัดยะลาโดยรถไฟ รถประจำทาง รถแท็กซี่หรือ รถตู้ปรับอากาศ สอบถามรายละเอียดได้ที่ บริษัท การบินไทย จำกัด โทร. o ๒๓๕๖ ๑๑๑๑ www.thaiairways.com สำนักงาน หาดใหญ่ โทร. o ๗๔๒๓ o๔๔๕, o ๗๔๒๓ ๓๔๓๓ หรือ ห้างหุ้นส่วน จำกัดสาย โสภา ยะลา โทร. o ๗๓๒๑ ๒๕๘๒, o ๗๓๒๑ ๕๘๓๐

นอกจากสายการบินไทยแล้ว ยังมีสายการบินนกแอร์ที่มีเที่ยว บินไปหาดใหญ่ ทุกวันๆ ละ ๒ เที่ยว โทร. ๑๓๑๘, ๐ ๒๒๕๑ ๑๘๑๒ www.nokair.co.th

ระยะทางจากตัวเมืองไปอำเภอต่างๆ

อำเภอยะหา	ම ම	กิโลเมตร
อำเภอกรงปินัง	මම	กิโลเมตร
อำเภอรามัน	ල්ඔ	กิโลเมตร
อำเภอบันนังสตา	ഩ൪	กิโลเมตร
อำเภอกาบัง	೬ ೦	กิโลเมตร
อำเภอธารโต	90	กิโลเมตร
อำเภอเบตง	െ്റ	กิโลเมตร

การเดินทางภายในอำเภอเบตงไปอำเภอและจังหวัด ต่างๆ

รถตู้ไปหาดใหญ่ ค่าโดยสารคนละ ๒๕๐ บาท โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๐๑๙๓ รถตู้ไปยะลา ค่าโดยสารคนละ ๑๒๐ บาท

โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๒๒๘๐

แท็กซี่ไปยะลา ค่าโดยสารคนละ ๑๔๐ บาท

โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๑๓๒๖,

O ബ്യമ്പ മ്പ്രൂർ

หมายเหตุ ราคาค่าโดยสาร อาจมีการเปลี่ยนแปลง

สถานที่น่าสนใจ อำเภอเมืองยะลา

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ตั้งอยู่ถนนพิพิธภักดี หน้าศาลากลาง จังหวัดยะลา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานยอดเสาหลักเมืองให้เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๕ ภายในศาลประดิษฐานยอดเสาหลักเมือง ซึ่งสร้างด้วยแก่นไม้ชัยพฤกษ์ สูง ๕๐ เซนติเมตร วัดโดยรอบที่ฐาน ๔๓ นิ้ว ที่ปลาย ๓๖ นิ้ว พระ เศียรยอดเสาเป็นรูปพรหมจตุรพักตร์และเปลวไฟ บริเวณโดยรอบเป็น สวนสาธารณะ ร่มรื่น สวยงาม และจะมีการจัดงานสมโภชเจ้าพ่อหลัก เมือง ระหว่างวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ถึงวันที่ ๔ มิถุนายนของทุกปี

มัสยิดกลางจังหวัดยะลา เป็นมัสยิดใหญ่ประจำจังหวัดยะลา มัสยิดแห่งนี้สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๗ เป็นสถาปัตยกรรมแบบ ตะวันตกที่สอดแทรกเส้นกรอบทรงสุเหร่าไว้ได้อย่างกลมกลืน ด้านหน้า เป็นบันไดกว้าง สูงประมาณ ๓๐ ขั้น ทอดสู่ลานชั้นบน หลังคาทรง สี่เหลี่ยมมีโดมใหญ่อยู่ตรงกลาง

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

สวนสาธารณะสนามช้างเผือก (สนามโรงพิธีช้างเผือก) อยู่ถนน พิพิธภักดี มีพื้นที่ ๘๐ ไร่ เคยใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีน้อมเกล้าฯ ถวายช้างเผือก "พระเศวตสุรคชาธาร" แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๑๑ ภายในสวนสาธารณะมี ศาลากลางน้ำ รูปปั้นสัตว์ต่างๆ และเป็นสถานที่จัดกิจกรรมของจังหวัด

สวนขวัญเมือง หรือ พรุบาโกย อยู่ที่ถนนเทศบาล ๑ ห่างจาก ศาลหลักเมืองยะลาประมาณ ๓๐๐ เมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๒๐๗ ไร่ จัดให้เป็นสนามกีฬาและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวเมือง จุดเด่นอยู่ ที่สระน้ำใหญ่เนื้อที่ ๖๙ ไร่ ซึ่งเทศบาลเมืองยะลาได้ตกแต่งพื้นที่โดย รอบเป็นหาดทรายและทิวสนจำลองทัศนียภาพของหาดทรายชายทะเล มาไว้ให้ชาวเมืองได้พักผ่อนหย่อนใจเนื่องจากจังหวัดยะลาไม่มีพื้นที่ ติดต่อกับชายทะเล นอกจากนี้ยังเป็นที่จัดกิจกรรมแข่งขันนกเขาชวาเสียง มีสนามแข่งขันนกเขาชวาเสียง มีสนามแข่งขันนกเขาชวาเสียงที่ใหญ่และมีมาตรฐานที่สุดในภาคใต้

ศาลเจ้าแม่กอเหนี่ยวยะลา ตั้งอยู่บริเวณถน[้]นพุทธภูมิวิถี ในตัวเมืองยะลา ภายในศาลเจ้าฯ ประดิษฐานรูปเหมือนองค์เจ้าแม่ กอเหนี่ยว พระหมอ แป๊ะกง และองค์พระองค์อื่นๆ ที่เคารพนับถือของ ประชาชน เป็นประจำทุกปีในช่วงหลังตรุษจีน ๑๕ วัน มูลนิธิแม่กอ เหนี่ยว (ฉื่อ เซียงตึ้ง) ยะลา จะจัดงานแห่พระลุยไฟ ซึ่งมีผู้ศรัทธาเข้า ร่วมงานเป็นจำนวนมาก

ถ้ำแม่นางมณโฑ อยู่ห่างจากตัวเมืองยะลาประมาณ ๖ กิโลเมตร บนถนนสายยะลา-ยะหา หรือถึงก่อนวัดถ้ำคูหาภิมุขเพียง ๑ กิโลเมตร สามารถติดต่อคนนำทางได้ที่เชิงเขา และเดินเท้าขึ้นเขาผ่านป่าละเมาะ และเหมืองหินอ่อนไปยังถ้ำราว ๑๕ นาที ภายในถ้ำคล้ายห้องโถงใหญ่ มีทางเดินทะลุกันได้ บางช่วงมืดมากจึงจำเป็นต้องนำไฟฉายติดตัวไป ด้วย จุดเด่นอยู่ที่สุดปลายถ้ำ ซึ่งมีหินงอกขนาดสูงใหญ่ มีลักษณะคล้าย ผู้หญิงนั่งสมาธิ ซึ่งเป็นที่มาของชื่อถ้ำแห่งนี้

พระพุทธไสยาสน์วัดคูหาภิมุข หรือ วัดหน้าถ้ำ เป็นหนึ่งใน สาม ปูชนียสถานที่สำคัญของภาคใต้ เช่นเดียวกับพระบรมธาตุเมือง นครศรีธรรมราช และพระบรมธาตุไชยาที่สุราษฎร์ธานี แสดงความรุ่ง เรื่องของศาสนาพุทธในบริเวณนี้มาตั้งแต่สมัยอาณาจักรศรีวิชัย ตั้งอยู่ ที่ตำบลหน้าถ้ำ ห่างจากตัวเมือง ๘ กิโลเมตร ตามเส้นทางไปอำเภอ ยะหา บริเวณวัดรุ่มรื่นมีธารน้ำไหลผ่าน บันไดขึ้นไปยังปากถ้ำมีรูปปั้น ยักษ์ ชาวบ้านเรียกว่า "เจ้าเขา" สร้างโดยช่างพื้นบ้านเมื่อปี ๒๔๘๔ ภายในถ้ำมีลักษณะคล้ายห้องโถงใหญ่ ดัดแปลงปรับปรุงเป็นศาสนสถาน มีปล่องที่เพดานถ้ำยามแสงแดดส่องลงมาดูสวยงามมาก เป็นที่ ประดิษฐาน พระพุทธไสยาสน์ขนาดใหญ่ สันนิษฐานว่าสร้างมาแต่ปี พ.ศ.๑๓๐๐ เป็นพระพุทธไสยาสน์สมัยศรีวิชัย มีขนาดความยาว ๘๑ ฟุต

พระพุทธไสยาสน์วัดคูหาภิมุข

๑ นิ้ว เชื่อกันว่าเดิมเป็นปางนารายณ์บรรทมสินธุ์ เพราะมีภาพนาค แผ่พังพาน ปกพระเศียร ต่อมาจึงได้ดัดแปลงเป็นพระพุทธไสยาสน์ แบบหินยาน

ถ้ำคิลป์ ใช้เส้นทางเดียวกับวัดถ้ำคูหาภิมุข แต่ต้องเดินทาง ต่อไปอีกราว ๑ กิโลเมตร มีแยกซ้ายไปอีก ๑ กิโลเมตร ผ่านโรงเรียน บ้านถ้ำศิลป์ไปเล็กน้อยด้านซ้ายมือมีทางเดินเล็กๆ ไปยังภูเขาริมถนน มีบันไดขึ้นไปยังปากถ้ำซึ่งสูงจากพื้นดิน ๒๘ เมตร เป็นถ้ำเล็กๆ ภาย ในถ้ำมืดมาก มีภาพจิตรกรรมเก่าแก่บนผนังถ้ำ แต่ลบเลือนไปมากแล้ว เป็นภาพพระพุทธเจ้าปางต่างๆ และมีรูปผู้หญิงยืนเป็นหมู่สามคน เป็น ภาพเขียนสมัยศรีวิชัยตอนปลาย ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๙-๒๐ การ ชมถ้ำต้องนำตะเกียงหรือไฟฉายไปด้วย

อำเภอบันนังสตา

อุทยานแห่งชาติบางลาง ครอบคลุมพื้นที่อำเภอบันนังสตา อำเภอธารโต และอำเภอเบตง มีเนื้อที่ ๑๖๓,๑๒๕ ไร่ ประกาศเป็น อุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ พื้นที่อุทยานบางส่วน ครอบคลุมเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา เนื่องจากในอดีตเป็นพื้นที่ เคลื่อนไหวของผู้ก่อการร้ายโจรจีนคอมมิวนิสต์มลายา (จคม.) และ ขบวนการพูโลในอดีต ผืนป่าจึงยังคงความสมบูรณ์และปราศจากการ สำรวจมาเนินนาน

เขื่อนบางลาง

ความหลากหลายทางพรรณไม้ในผืนป่าบางลาง ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นป่าดิบชื้นแหล่งต้นน้ำสำคัญของแม่น้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี คลอง โต๊ะโมะ คลองฮาลา และคลองบ้านเจ็ด เป็นแหล่งอาศัยของสัตว์ป่าหา ยากหลายชนิด เช่น กระชู่ สมเสร็จ นกเงือกหัวแรด นกขนหิน และ สัตว์ป่าอื่นๆ อีก หลายชนิด อุทยานมีแหล่งท่องเที่ยวน่าสนใจหลายแห่ง เช่น เชื่อนบางลาง น้ำตกฮาลาซะ น้ำตกธารโต และน้ำตกละอองรุ้ง ซึ่งแต่ละแห่งไม่ได้อยู่ในพื้นที่อุทยาน

เชื่อนบางลาง ตั้งอยู่บ้านบางลาง ตำบลเชื่อนบางลาง ห่างจาก จังหวัดยะลาไปตามทางหลวงหมายเลข ๔๑๐ ประมาณ ๕๐ กิโลเมตร แล้วแยกซ้ายไปอีก ๑๒ กิโลเมตร เชื่อนบางลางเป็นโครงการไฟฟ้าพลัง น้ำอเนกประสงค์แห่งแรกในภาคใต้ที่สร้างปิดกั้นแม่น้ำปัตตานี เป็นเชื่อน แบบหินทิ้งแกนดินเหนียว สูง ๘๕ เมตร สันเชื่อนยาว ๔๒๒ เมตร สามารถเก็บกักน้ำได้ ๑,๔๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีเปิดเชื่อนบางลาง เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๒๔

บริเวณเหนือเชื่อนในบริเวณที่ตั้งของสำนักงานการไฟฟ้าฝ่าย ผลิตฯ มีจุดชมทิวทัศน์มองเห็นทัศนียภาพของเชื่อน อ่างเก็บน้ำและ ทิวเขาโดยรอบได้สวยงาม ติดต่อบ้านพักรับรอง หรือ บริการล่องเรือ หรือแพชมทิวทัศน์ทะเลสาบเหนือเชื่อน โทร. o ๗๓๒๘ ๑๑๒๘-๓๐, o ๗๓๒๘ ๑๐๖๓-๖ ต่อ ๒๒๐๖, ๒๒๐๔, ๒๒๐๕

ถ้ำกระแชง ตั้งอยู่ที่บ้านกาโสด ตำบลบันนังสตา ห่างจาก จังหวัดยะลา ไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑๐ ประมาณ ๕๐ กิโลเมตร เลยแยกปากทางเข้าเชื่อนบางลางไปเล็กน้อย แล้วแยกซ้าย เข้าไปตามทางลูกรังอีก ๑.๕ กิโลเมตร มีทัศนียภาพของภูเขา ธารน้ำ และถ้ำลอดที่สวยงาม ในช่วงที่น้ำน้อยสามารถเดินเลาะเลียบตามลำธาร ลอดถ้ำไปทะลุอีกด้านหนึ่ง ซึ่งเป็นที่โล่ง โอบล้อมด้วยภูเขาและแมกไม้ เขียวขจี มีทัศนียภาพสวยงาม และมีถ้ำที่อยู่ใกล้เคียงกับถ้ำกระแชงอีก ๓ ถ้ำ ได้แก่ ถ้ำลูกอม ถ้ำน้ำลอด และถ้ำพระ

น้ำตกสุขทาลัย (น้ำตกกือลอง) อยู่ในเขตนิคมสร้างตนเอง พัฒนาภาคใต้ บนเขาปกโยะ ห่างจากตัวเมืองประมาณ ๔๐ กิโลเมตร ตามเส้นทางสายยะลา-เบตง แยกซ้ายอีกประมาณ ๘ กิโลเมตร น้ำตก นี้ค้นพบเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๗ มี ๕ ชั้น สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราช ชนนีพระราชทานนามน้ำตกแห่งนี้ว่า "น้ำตกสุขทาลัย" เป็นน้ำตก ที่มีทัศนียภาพสวยงาม และมีแอ่งน้ำสำหรับเล่นน้ำได้

อำเภอธารโต

น้ำตกธารโต อยู่ที่ตำบลถ้ำทะลุ ห่างจากตัวเมืองยะลาไปตาม ถนนสายยะลา-เบตง (ทางหลวง ๔๑๐) กิโลเมตรที่ ๔๗-๔๘ มีทางแยก ขวาไปอีกราว ๑ กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ ๗ ชั้น มองเห็นเป็น ทางน้ำที่ไหลลดหลั่นมาจากภูเขาสูง มีแอ่งน้ำซึ่งสามารถเล่นน้ำได้ โดยรอบร่มรื่นไปด้วยป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ มีพันธุ์ไม้ที่น่าสนใจมากมาย รวมทั้งต้นศรียะลา หรืออโศกเหลือง ซึ่งจะออกดอกชูช่อสีเหลือง สวยงามในราวเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี

น้ำตกละอองรุ้ง เป็นน้ำตกที่ตั้งอยู่ระหว่างเขตติดต่ออำเภอธาร โตและอำเภอเบตง ห่างจากตัวเมืองไปตามเส้นทางยะลา-เบตง ประมาณ ๘๐ กิโลเมตร หรือก่อนถึงอำเภอเบตงประมาณ ๔๐ กิโลเมตร หรือก่อนถึงอำเภอเบตงประมาณ ๔๐ กิโลเมตร จะมีถนนดินแยกขวาเข้าน้ำตกไปอีก ๑๐๐ เมตร ทางเดินเท้า ซึ่งลัดเลาะไปตามลำธารเพื่อชมน้ำตกค่อนข้างลื่นควรใช้ความระมัดระวัง น้ำตกเกิดจากสายน้ำที่ไหลแรงจากยอดเขาตกกระทบก้อนหินเบื้องล่าง เกิดเป็นละอองน้ำฟุ้งกระจายชุ่มชื้นไปทั่วบริเวณ จะดูสวยงามมากยาม ต้องแสงแดดและเกิดเป็นรุ้งสีสวยอันเป็นที่มาของชื่อน้ำตกแห่งนี้

หมู่บ้านชาไก อยู่ที่หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านแหร ห่างจากตัวจังหวัด ยะลาไปทางเบตงประมาณ ๘๐ กิโลเมตร ด้านขวามือ มีทางเข้าไปยัง หมู่บ้านที่อาศัยของชนเผ่าซึ่งเป็นที่รู้จักกันในนาม "เงาะซาไก" เดิมดำรง ชีวิตอยู่ด้วยการหาของป่า มีความชำนาญในด้านสมุนไพรและเป่า ลูกดอกล่าสัตว์ บ้านเรือนของซาไกเดิมสร้างด้วยไม้ไผ่ มุงหลังคาจาก ต่อมา กรมประชาสงเคราะห์ได้พัฒนาหมู่บ้านแห่งนี้ โดยรวบรวม ชาวซาไกมาอาศัยอยู่ในบริเวณเดียวกัน และให้มีอาชีพทำสวนยางและได้ กราบบังคมทูลสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีขอใช้คำว่า "ศรีธารโต" ให้ทุกคนใช้เป็นนามสกุล ปัจจุบันมีชนเผ่าซาไกที่ยังคงอาศัยอยู่บ้าง แต่บางส่วนได้แยกย้ายไปทำงานที่อื่น

หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๙ ห่างจากตัวเมืองมาตามเส้นทางสู่ เชื่อนบางลางและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา อำเภอธารโต บริเวณ หมู่บ้านจัดเป็นพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์แสดงอาวุธยุทโธปกรณ์ต่างๆ เครื่องใช้ และอนุสาวรีย์วีรชนของ จคม. แวดล้อมด้วยลำธารและสภาพ ภูมิประเทศสวยงาม นอกจากนี้ยังมีฟาร์มกวางดาว สถานที่กางเต็นท์ และบ้านพักสำหรับนักท่องเที่ยว

อำเภอ~~ร~~ามัน

น้ำตกบูเก๊ะปิโล (น้ำตกตะวันรัศมี) ห่างจากตัวเมืองยะลา ประมาณ ๑๙ กิโลเมตร ไปตามเส้นทางยะลา-โกตาบารู เลี้ยวเข้าตำบล โกตาบารู ถึงตำบลท่าเรือประมาณ ๒ กิโลเมตร เลี้ยวเข้าถนนหมู่บ้าน ประมาณ ๒ กิโลเมตร จะถึงทางเข้าน้ำตกเข้าไปประมาณ ๕๐๐ เมตร น้ำตกตะวันรัศมีเป็นน้ำตกที่สวยงามแตกต่างจากน้ำตกอื่นๆ เพราะเมื่อ แสงแดดกระทบกับสายน้ำ จะทำให้สีของหินใต้แอ่งน้ำเป็นสีเหลือง สวยงาม

อำเภอเบตง

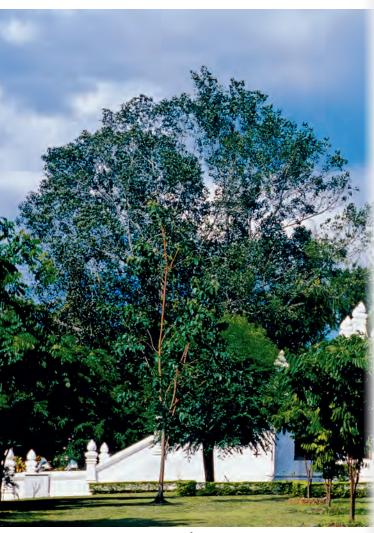
คำว่า เบตง มาจากภาษามลายู แปลว่า ไม้ไผ่ เป็นอำเภอที่อยู่ ใต้สุดของประเทศไทย ห่างจากตัวเมืองยะลาเป็นระยะทางประมาณ ๑๕๐ กิโลเมตร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๕๑๐ โดยเฉพาะ เส้นทางช่วงระหว่างอำเภอธารโต-เบตง เป็นเส้นทางคดเคี้ยวไปตาม ใหล่เขา มองเห็นทัศนียภาพที่สวยงามของทะเลสาบ ป่าไม้และสวนยาง ตัวเมืองเบตงตั้งอยู่ในโอบล้อมของขุนเขาอากาศเย็นสบาย มีฝนตกชุก และมักมีหมอกปกคลุมในยามเช้า จนได้รับสมญานามว่า "เมืองใน หมอก ดอกไม้งาม" เป็นอำเภอใหญ่ที่มีความเจริญ ชาวมาเลเซียนิยม เดินทางมาท่องเที่ยว มีอาหารการกินที่สมบูรณ์ และมีแหล่งท่องเที่ยว ทั้งในและนอกตัวเมืองมากมาย

การเดินทาง จากอำเภอเมืองยะลาไปเบตง มีบริการรถบัส หรือแท็กซี่ คิวรถอยู่ตรงข้ามสถานีรถไฟยะลา รถออกทุก ๑ ชั่วโมง ระหว่างเวลา ๐๖.๐๐-๑๗.๐๐ น. หากเดินทางจากหาดใหญ่ มีบริการ รถตู้ปรับอากาศไปยะลาและเบตง รถออกเวลา ๐๘.๐๐ น. ๑๐.๐๐ น. และ ๑๓.๐๐ น. หากเดินทางจากกรุงเทพฯ มีบริการรถโดยสารไปยัง ยะลาและเบตง ติดต่อสถานีขนส่งสายใต้ โทร. ๐ ๒๔๓๕ ๑๑๙๙ หรือ บริษัทเดินรถเอกชน มีรถโดยสารออกเดินทางทุกวัน

พระมหาธาตุเจดีย์พระพุทธธรรมประกาศ

พระมหาธาตุเจดีย์พระพุทธธรรมประกาศ ตั้งอยู่บนเนินเขา ในตัวเมืองเบตง บริเวณวัดพุทธาธิวาส ถนนรัตนกิจ ลักษณะเจดีย์ ก่อสร้างแบบศรีวิชัยประยุกต์ สีทองอร่าม สูง ๓๙.๙ เมตร บรรจุพระ บรมสารีริกธาตุ สร้างขึ้นเพื่อเฉลิมฉลองถวายแด่สมเด็จพระนางเจ้าช

พระพุทธธรรมกายมงคลประยุรเกศานนท์สุพพิธาน

พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงเจริญพระชนพรรษา ๖๐ พรรษา จากเจดีย์ สามารถมองเห็นทัศนียภาพของวัดและเมืองเบตงอีกมุมหนึ่งได้สวยงาม

วัดพุทธาธิวาส เป็นวัดที่สวยงามตั้งเด่นสง่าอยู่บนเนินเขา เป็นแหล่งศิลปกรรมสร้างใหม่แต่เป็นสุดยอดแห่งศิลปกรรมและ สถาปัตยกรรม มีพระประธานในอุโบสถรูปเหมือนหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำ ทะเลจืดขนาดเท่าองค์จริง นอกจากนี้ภายในบริเวณวัดยังมีเจดีย์ พระพุทธธรรมประกาศที่สวยงามแห่งหนึ่งในภาคใต้

พระพุทธธรรมกายมงคลประยุรเกศานนท์สุพพิธาน เป็น พระพุทธรูปองค์ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยประเภททองสัมฤทธิ์ พระพุทธ รูปองค์นี้ได้หล่อจากประเทศจีน และจัดสร้างขึ้นเพื่อเป็นปูชนียวัตถุ ที่สำคัญในพระพุทธศาสนาประจำเมืองเบตง อยู่ภายในบริเวณวัด พุทธาธิวาส

ตู้ไปรษณีย์ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

สวนสุดสยาม หรือ สวนสาธารณะเทศบาลตำบลเบตง มีพื้นที่ ประมาณ ๑๒๐ ไร่ ตั้งอยู่บนเนินเขากลางเมืองเบตง เป็นจุดชม ทัศนียภาพของเมืองเบตง ประกอบด้วยสวนไม้ดอกไม้ประดับ สวนนก สวนสุขภาพ สนามกีฬา สระว่ายน้ำ และสนามเด็กเล่น เหมาะสำหรับ เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและออกกำลังกาย หากเดินทางจากสวน สาธารณะเลยไปอีก ๗ กิโลเมตร จนสุดถนนสุขยางค์จะถึงจุดใต้สุดของ ประเทศไทย ซึ่งมีถนนเชื่อมต่อไปยังประเทศมาเลเซีย

วัดกวนอิม ตั้งอยู่บนเนินเขาบริเวณสวนสาธารณะเบตง ได้รับ การบูรณะปรับปรุงจากองค์เดิม เมื่อ พ.ศ.๒๕๐๘ ภายในวัด เป็นที่ ประดิษฐานของศาลเจ้าที่สำคัญหลายองค์ เช่น เจ้าแม่กวนอิม ท่านแป๊ะกง ท่านกวงถง เจ้าแม่จิวหวังเหย่ ยี่หวังต้าตี้ หวาโถ่วเซียนชื่อ ขงจื้อ เป็นต้น นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวมาเลเซียเลื่อมใสศรัทธามาสักการะ เป็นจำนวนมาก

ศาลโต๊ะนิ โต๊ะนิ คือบุคคลผู้ได้รับการยกย่องนับถือจากชาวบ้าน มาซ้านานว่าเป็นคนดี เมื่อครั้งยังมีชีวิตอยู่ เป็นผู้ที่มีจิตใจโอบอ้อมอารี เป็นที่รักใคร่ของชาวบ้าน มีความเคร่งครัดทางศาสนา เก่งกล้าในคาถา อาคม มีความรู้ความชำนาญในเรื่องสมุนไพรและมีอิทธิปาฏิหาริย์ สามารถช่วยเหลือบัดเป่าความเดือดร้อนของชาวบ้านได้ กิตติศัพท์ คุณงามความดีจึงได้รับการกล่าวขานมากระทั่งทุกวันนี้ ชาวบ้านได้สร้าง ศาลขึ้น ณ บริเวณบ้านเดิมของท่าน ปัจจุบันตั้งอยู่ที่โรงเรียนเบตงวีระ ราษฎร์ประสาน เป็นที่เคารพนับถือของชาวเบตงและจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งจัดให้มีงานสมโภชขึ้นทุกปี

ดู้ไปรษณีย์ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ตู้เดิมตั้งอยู่ที่บริเวณสี่แยก หอนาฬิกาใจกลางเมืองเบตง สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๗ ตั้งแต่ก่อนสมัย สงครามโลกครั้งที่สอง จุดประสงค์ที่สร้างไว้ในครั้งแรกก็เพื่อใช้เป็นที่ กระจายข่าวสารบ้านเมืองให้ชาวเมืองเบตงได้รับพัง จากวิทยุที่ฝังอยู่ ส่วนบนของตู้ และใช้เป็นตู้ไปรษณีย์มาจนทุกวันนี้ ปัจจุบันได้มีการสร้าง ตู้ไปรษณีย์ขึ้นใหม่ใหญ่กว่าเดิมที่บริเวณศาลาประชาคม ถนนสุขยางค์ มีความสูงประมาณ ๙ เมตร เป็นจุดเด่นที่นักท่องเที่ยวนิยมแวะมา ถ่ายรูปเป็นที่ระลึก

นกนางแอ่น ยามพลบคำบนท้องฟ้าในย่านชุมชนกลางเมือง เบตงจะเต็มไปด้วยนกนางแอ่นที่บินมาอาศัยหลับนอนเกาะอยู่ตามอาคาร บ้านเรือนและสายไฟฟ้าอยู่มากมาย โดยเฉพาะที่บริเวณหอนาฬิกาซึ่ง ประดับด้วยไฟฟ้าสว่างไสวตลอดคืน จะมีนกหนาแน่นเป็นพิเศษ เป็น ภาพที่น่าอัศจรรย์และเป็นสัญลักษณ์อีกอย่างหนึ่งของเบตง นกนางแอ่น เหล่านี้บินหนีความหนาวมาจากไซบีเรีย จะพบเห็นเป็นจำนวนมากใน ช่วงเดือนกันยายน-มีนาคม

บ่อน้ำร้อนเบตง เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติอย่างหนึ่งของเบตง ที่มีน้ำพุเดือดขึ้นมาจากพื้นดินในหมู่บ้านจะเราะปะไร ตำบลตาเนาะแม เราะ ก่อนถึงอำเภอเบตง ๕ กิโลเมตร บนทางหลวงหมายเลข ๔๑๐ มี

ทางแยกขวาไปอีก ๘ กิโลเมตร ตรงจุดบริเวณที่น้ำเดือดสามารถต้มไข่ สุกภายใน ๗ นาที มีบริการห้องอาบน้ำแร่ ซึ่งเชื่อกันว่าน้ำแร่จากบ่อน้ำ รื่อน สามารถบรรเทาอาการปวดเมื่อยและรักษาโรคผิวหนังได้

น้ำตกอินทสร อยู่ห่างจากตัวเมืองเบตง ๑๕ กิโลเมตร หรือ เลยจากบ่อน้ำร้อนเบตงไปอีก ๒ กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดเล็กที่เกิด จากภูเขา รอบบริเวณปกคลุมด้วยป่าไม้ร่มรื่น และมีแอ่งน้ำสามารถ ว่ายน้ำเล่นและพักผ่อนได้เป็นอย่างดี

อ**โมงค์ปิยะมิตร** อยู่ที่บ้านปิยะมิตร ๑ ตำบลตะเนาะแมเราะ ใช้เส้นทางเดียวกับบ่อน้ำร้อนและน้ำตกอินทสร แต่อยู่เลยบ่อน้ำร้อนไป อีก ๔ กิโลเมตร บริเวณนี้เป็นหมู่บ้านของผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย เดิม

เคยเป็นฐานที่มั่นของพรรคคอมมิวนิสต์มลายา (เขต ๒) อุโมงค์แห่งนี้ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นอุโมงค์คดเคี้ยวเข้าไปในภูเขายาว ประมาณ ๑ กิโลเมตร ความกว้างประมาณ ๕๐-๖๐ ฟุต ใช้เวลาในการ ขุด ๓ เดือน มีทางเข้าออกหลายทาง ใช้เป็นที่หลบภัยทางอากาศและ สะสมเสบียง บริเวณนี้จัดให้มีนิทรรศการแสดงภาพประวัติศาสตร์ รวม ทั้งวิถีการดำเนินชีวิตภายในป่า เปิดให้เข้าชมเวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น.

สวนไม้ดอกเมืองหนาว จากภูมิประเทศที่มีอากาศหนาวเย็น ตลอดทั้งปี ทำให้เมืองเบตงมีศักยภาพในการปลูกไม้ดอกเมืองหนาว นานาชนิด สวนดอกไม้นี้อยู่ท่ามกลางภูเขาบริเวณหมู่บ้านปิยะมิตร ๒ ซึ่งเป็นหมู่บ้านของผู้ที่เคยเข้าร่วมพัฒนาชาติไทย เมื่อครั้งในอดีต ปัจจุบันชาวหมู่บ้านปิยะมิตรได้เข้าร่วมโครงการปลูกดอกไม้เมืองหนาว ซึ่งเป็นโครงการในพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยาม บรมราชกุมารี ความสวยงามของดอกไม้ที่ปลูกเรียงรายเป็นทิวแถว เย้ายวนให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวชมและสัมผัสกับสภาพภูมิอากาศที่มี อุณภูมิตำกว่าพื้นที่อื่นของภาคใต้

ปากบางล่องแก่ง อยู่ที่บ้านปากบาง ตำบลตาเนาะแมเราะ เป็น สถานที่สำหรับนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการผจญภัยทางน้ำ มีแก่งหิน และน้ำตกที่สวยงาม ผสมผสานกับความสนุกตื่นเต้น นอกจากนี้ ปากบางล่องแก่งยังมีกิจกรรมที่น่าสนใจอื่นๆ ให้ผู้รักการผจญภัยได้ สัมผัสอีกมากมาย

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา หรือ สวนป่าพระนามาภิไธย ภาคใต้ ส่วนที่ ๒ เป็นป่าดิบชื้นที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชพรรณ สัตว์ป่า และนกหายากนานาชนิด และเป็นที่อาศัยของคนป่าเผ่าซาไก มีพื้นที่ ขนาดใหญ่อยู่ในแนวรอยต่อระหว่างจังหวัดยะลาและนราธิวาส เป็นต้น กำเนิดของแหล่งน้ำในเชื่อนบางลาง นักท่องเที่ยวสามารถล่องเรือชม ธรรมชาติของขุนเขา ป่าไม้และสายน้ำ โดยติดต่อเช่าเรือได้ที่ กองร้อย ตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๔๕ ถนนสุขยางค์ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา สำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจกิจกรรมศึกษาธรรมชาติให้ทำหนังสือล่วง หน้าถึงที่ทำการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา ล่วงหน้า ๑๕ วัน ที่ ตู้ ปณ.๓ อำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส ๙๖๑๖๐

น้ำตกเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลอัยเยอร์เวง ใช้ เส้นทางหมายเลข ๔๑๐ ระหว่างอำเภอธารโดและอำเภอเบตง แยกขวา ช่วงกิโลเมตร ๓๒-๓๓ ไปตามทางลูกรังอีก ๓ กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่ ตกลงมาจากหน้าผาสูงกว่า ๓๐ เมตร รอบบริเวณปกคลุมไปด้วยพรรณ ไม้เขียวขจี

เทศกาลงานประเพณี

งานมหกรรมแข่งขันนกเขาชวาเสียงอาเซียน ยะลาเป็นจังหวัด หนึ่งในภาคใต้ตอนล่างที่นิยมเสียงของนกเขาและยังเชื่อว่า นกเขาเป็น สัตว์มงคลที่จะนำโชคลาภมาให้แก่ผู้เป็นเจ้าของ โดยเฉพาะหากเป็น นกเขาที่มีลักษณะถูกต้องตามตำรา ด้วยเหตุนี้ทางเทศบาลเมืองยะลา ร่วมกับชมรมผู้เลี้ยงนกเขาชวาจังหวัดยะลา จึงจัดให้มีการแข่งขันนกเขาชวาเสียงชิงแชมป์อาเซียน ครั้งที่ ๑ ขึ้นในประเทศไทย เมื่อปี ๒๕๒๙ ต่อมาได้จัดเป็นงานเทศกาลประจำปีของจังหวัดยะลา ณ บริเวณสนาม สวนขวัญเมือง ในวันเสาร์-อาทิตย์ แรกของเดือนมีนาคมทุกปี

งานสมโภชเจ้าพ่อหลักเมืองและงานกาชาดจังหวัดยะลา กำหนด การจัดงานในวันที่ ๒๔ พฤษภาคมถึงวันที่ ๔ มิถุนายนของทุกปี ในงานจะมีขบวนแห่ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองจำลอง มีการออกร้าน นิทรรศการและแสดงสินค้า ผลิตภัณฑ์ของส่วนราชการ การแสดง มหรสพพื้นบ้าน เช่น มโนราห์ หนังตะลุง ลิเกฮูลู โดยจัดงานบริเวณ วงเวียนรอบศาลหลักเมือง

อาหารและสินค้าพื้นเมือง

ส**้มโชกุน** เป็นไม้ผลเศรษฐกิจของเบตง ลักษณะคล้ายส้มเขียว หวาน รสชาติเข้มข้น และเนื้อนุ่มอร่อย

กลัวยหิน ผลคล้ายกล้วยน้ำว้า เมื่อนำมาต้มหรือฉาบ ได้รสชาติ ที่มันอร่อยแตกต่างจากกล้วยน้ำว้า

หม**ื่เบตง** เป็นเส้นหมื่เหลือง ที่ปรุงแล้วมีความเหนียวนุ่ม น่ารับประทาน

ผักน้ำ ชาวเบตงนิยมนำมาประกอบอาหาร เช่น ผัดผักน้ำ ทำ แกงจืด ต้มจิ้มกับน้ำพริก เป็นต้น นอกจากรสชาติที่อร่อยแล้วยังมี สรรพคุณเป็นยาแก้ร้อนในอีกด้วย

้ เฉาก๊วยโบราณ หรือ วุ้นดำของเบตง ขึ้นชื่ออยู่ที่บ้าน กม.๔ มีรสชาติอร่อย และเหนียวนุ่ม นิยมรับประทานกับน้ำเชื่อม และอาจ เติมสีสันของน้ำกลิ่นสละ มีสรรพคุณ แก้ร้อนใน และสามารถเป็นของ ฝากได้อีกด้วย

ซีอิ๊วเบตง ทำจากถั่วเหลืองด้วยกรรมวิธีที่ค่อนข้างพิถีพิถัน ชาวเบตงมักมีไว้ประจำครัวเรือน

ผลิตภัณฑ์จากไม้ยางพารา เช่น เฟอร์นิเจอร์ ตู้ โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางของ รูปทรงสวยงามทันสมัย

ผลิตภัณฑ์หินอ่อน ทำจากเนื้อหินอ่อนสีชมพูสวยงาม

ผ้าบาติก ลวดลายสีสรรสวยงดงาม สดใส

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเบตงมักไม่พลาดที่จะแวะชิมอาหาร จานเด็ดของเบตง ได้แก่

ไก่สับเบตง ปรุงจากไก่พันธุ์พื้นเมือง ราดด้วยซีอิ๊วขาว *ปลาจีนนึ่งบ๊วย* เป็นปลาที่เลี้ยงเฉพาะในเบตง และนำมา ปรุงอาหารได้หลายชนิด

เคาหยก อาหารที่ทำจากเนื้อหมูสามชั้นนำมาอบกับเผือก *ผักน้ำ* เป็นผักที่ปลูกตามธารน้ำไหล มีเฉพาะในเบตง นำมา ปรุงโดยการต้มจืด หรือผัดน้ำมัน

ร้านจำหน่ายของที่ระลึกในอำเภอเบตง

เ**ฉินกวาง แช่อู่ สมุนไพร** ๒๒ ถนนสุขยางค์ โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๑๙๑๘ สมุนไพร

อินเตอร์รังนก ๘๘ ถนนสุขยางค์ โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๑๘๔๗, ๐ ๗๓๒๓ ๒๓๕๔ รังนกนางแอ่น, สิ้นค้าพื้นเมือง

ฟูกูเส้ง สมุนไพร ถนนสุขยางค์ โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๑๘๑๑

ตัวอย่างรายการนำเที่ยว

ยะลา-เบตง	(๒ วน ๑ คน)
วันแรก	
	ออกจากที่พัก อำเภอเมืองยะลา แวะชมตลาดสดเมือง
୦๗.๓୦ ଧ.	อกบลาบลมหมา กาเขาการควรอยา เการภรคผยาผยผเหติว
	ยะลาและวิถีชีวิตชาวบ้าน
೦ಡ.೦೦ ೩.	ออกเดินทางไปวัดคูหาภิมุข นมัสการพระพุทธไสยาสน์

	ชมความงดงามภายในถ้า	
๑๐.๐๐ น.	ชมน้ำตกธารโต เล่นน้ำและพักผ่อนบริเวณน้ำตก	
	แวะรับประทานอาหารกลางวัน บริเวณเขื่อนบางลาง	
๑๓.๓๐ น.	ชมทัศนียภาพอันสวยงามของเขื่อนบางลาง	
๑๖.๐๐ น.	เยี่ยมชมอูโมงค์ปิยะมิตร	

แวะอาบน้ำแร่ แช่น้ำร้อน ณ บ่อน้ำพุร้อนเบตง od.oo น. รับประทานอาหารคำและสัมผัสบรรยากาศยามคำดื่น ഒപ്പോ വു. ของเบตง

วันที่สอง

ออกจากที่พัก อำเภอเบตง ชมบรรยากาศยามเช้า ณ o๕.๓o น. สวนสุดสยามและรับประทานอาหารเช้า ชมตู้ไปรษณีย์ที่ ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

แวะสักการะพระบรมธาตุเจดีย์พระพุทธธรรมประกาศ ณ ೦ಆ.೦೦ ೩. วัดพุทธาธิวาส

ชมสวนสัมโชกุน ๑๐.๓๐ น.

เยี่ยมชมสวนไม้เมืองหนาว ซึ่งเป็นโครงการพระราชดำริ ๑๑.๐๐ น. ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ พร้อมสัมผัสความ สวยงามของดอกไม้เมืองหนาว

รับประทานอาหารกลางวัน ณ ปากบางล่องแก่ง മെ.ററ പ്ര.

ผจฌภัยกับการล่องแก่งลำธารเบตง ณ ปากบางล่องแก่ง ๑๓.๓๐ น. และสัมผัสกับน้ำตกธรรมชาติที่สวยงาม

ชมหมู่บ้านจุฬาภรณ์ ๖ และวิวทิวทัศน์อันสวยงาม ๑๕.๐๐ น. หมายเหต นอกจากการล่องแก่งแล้ว ยังมีกิจกรรมที่น่าสนใจมากมาย อาทิ ปืนผา การตกปลา และมีที่พักแรมพร้อมร้านอาหารไว้คอยบริการ นักท่องเที่ยวอีกด้วย สอบถามรายละเอียด โทร. ๐ ๗๓๒๐ ๑๐๕๘, ๐๘ අඛඅධ අඳවද

สิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดยะลา สถานที่พัก

(ราคาห้องพักในเอกสารนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ โปรดสอบถามจาก โรงแรมก่อนเข้าพัก)

อำเภอเมืองยะลา

โคล่า ๑๕ ถนนคชเสนีย์ ๑ โทร. ๐ ๗๓๒๑ ๒๒๐๘ จำนวน ๔๒ ห้อง ราคา ๒๕๐-๔๕๐ บาท

ชางลี ๓๑๘ ถนนสิโรรส โทร. ๐ ๗๓๒๔ ๔๕๙๗-๖๐๐, ๐ ๗๓๒๔ ๔๓๓๘-๔๔ โทรสาร ๐ ๗๓๒๔ ๔๕๙๙ จำนวน ๑๖๘ ห้อง ราคา ๔๐๐-๑,๒๐๐ บาท

เทพวิมาน ๓๑-๓๗ ถนนศรีบำรุง โทร. ๐ ๗๓๒๑ ๒๔๐๐, ๐ ๗๓๒๑ ๒๗๙๖, ๐ ๗๓๒๑ ๑๖๕๕ โทรสาร ๐ ๗๓๒๑ ๓๑๐๔ จำนวน ๘๔ ห้อง ราคา ๑๕๐-๓๘๐ บาท

ปาร์ควิว ๒-๑๘ ถนนจงรัก ๓ โทร. ๐ ๗๓๒๑ ๗๐๐๑-๙ โทรสาร ๐ ๗๓๒๑ ๗๐๑๐ จำนวน ๑๐๖ ห้อง ราคา ๔๒๐ บาท

ผ่านฟ้า ๓๔๘-๓๕๐ ถนนสิโรรส โทร. ๐ ๗๓๒๑ ๒๖๕๘ จำนวน ๒๒ ห้อง ราคา ๑๖๐ บาท

เมโทร ๗/๑-๓ ถนนรัฐกิจ โทร. ๐ ๗๓๒๑ ๒๑๗๕ จำนวน ๒๕ ห้อง ราคา ๑๐๐-๑๓๐ บาท

ยะลาแกรนด์พาเลซ ๘๒-๘๔ ถนนเฉลิมชัย โทร. ๐ ๗๓๒๑ ๕๗๑๑-๒ โทรสาร ๐ ๗๓๒๑ ๖๐๒๐ จำนวน ๑๐๙ ห้อง ราคา ๒๕๐-๘๐๐ บาท

ยะลามายเฮาส์ ๑๐๙ ถนนรัฐคำนึง โทร. ๐ ๗๓๒๑ ๓๘๗๐, ๐ ๗๓๒๑ ๓๑๔๗, ๐ ๗๓๒๒ ๑๒๓๖-๘ โทรสาร ๐ ๗๓๒๑ ๔๖๕๐ จำนวน ๖๐ ห้อง ราคา ๒๙๐-๓๕๐ บาท

ยะลารามา ๒๑ ถนนศรีบำรุง โทร. ๐ ๗๓๒๑ ๒๘๑๕, ๐ ๗๓๒๑ ๒๕๖๓, ๐ ๗๓๒๑ ๓๐๕๒ โทรสาร ๐ ๗๓๒๑ ๔๕๓๒ จำนวน ๑๓๐ ห้อง ราคา ๓๐๐-๘๐๐ บาท

ศรียะลา ๑๖-๒๒ ถนนไชยจรัส โทร. ๐ ๗๓๒๑ ๒๒๙๙, ๐ ๗๓๒๑ ๒๐๔๕ โทรสาร ๐ ๗๓๒๑ ๒๑๗๐ จำนวน ๙๓ ห้อง ราคา ๑๘๐-๓๕๐ บาท

ชั่ว อัน ๓๕๒/๑ ถนนสิโรรส โทร. ๐ ๗๓๒๑ ๒๗๗๑ จำนวน ๔๐ ห้อง ราคา ๑๘๐-๒๖๐ บาท

อำเภอเบตง

การ์เดน เฮาส์ ๖๘ ถนนประชาธิปัตย์ ซอย ๑๒ โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๕๖๗๙-๘๐ จำนวน ๒๒ ห้อง ราคา ๕๐๐ บาท การ์เดน วิว ๒ ซอย ๒ ถนนอัยยอร์เบอร์จัง โทร. ๐ ๗๓๒๔ ๖๒๒๒ โทรสาร ๐ ๗๓๒๔ ๖๒๒๙ จำนวน ๑๑๐ ห้อง ราคา ๗๙๐ บาท

แกรนด์ แมนดาริน ๔๘๘ ถนนภักดีดำรง โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๕๗๗๗ โทรสาร ๐ ๗๓๒๓ ๕๓๓๓ จำนวน ๑๗๐ ห้อง ราคา ๑,๓๘๐ บาท

แกรนด์วิว ๓๐-๓๔ ถนนแกรนด์วิลล่า โทร. ๐ ๗๓๒๔ ๕๕๑๐-๖ โทรสาร ๐ ๗๓๒๔ ๕๕๑๘ จำนวน ๑๐๐ ห้อง ราคา ๖๔๐ บาท

คาเล่ย์เบตง ๑๗-๒๑ ถนนจันทโรทัย โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๐๙๙๖-๙, ๐ ๗๓๒๔ ๕๓๓๓ โทรสาร ๐ ๗๓๒๓ ๑๔๐๒ จำนวน ๙๙ ห้อง ราคา ๕๕๐-๗๔๐ บาท

แจ๊คกี้ชาน ๒๒๖ ถนนสุขยางค์ โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๐๗๑๐, ๐ ๗๓๒๓ ๐๕๖๖ โทรสาร ๐ ๗๓๒๓ ๑๙๑๔ จำนวน ๑๖ ห้อง ราคา ๒๘๐-๓๘๐ บาท

ชัมไทม์ รีสอร์ท ถนนประชาธิปัตย์ ซอย ๑๒ โทร. ๐ ๗๓๒๔ ๕๖๑๑-๒ โทรสาร ๐ ๗๓๒๔ ๕๖๑๓ จำนวน ๓๘ ห้อง ราคา ๖๐๐-๑,๒๐๐ บาท

ไทยโฮเต็ล ๒๑ ถนนรัตนกิจ โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๑๒๓๖, ๐ ๗๓๒๓ ๒๓๔๑-๒, ๐ ๗๓๒๓ ๑๐๙๐ จำนวน ๘๑ ห้อง ราคา ๒๕๐-๔๕๐ บาท

ในซ์ รีสอร์ท ๓๙๘/๕๐ ถนนสุขยางค์ โทร. ๐ ๗๓๒๔ ๕๖๒๐-๔ จำนวน ๔๔ ห้อง ราคา ๕๖๕ บาท

บัตเตอร์ฟลายปริ้นเชส โฮเต็ล ๑๘๘ ถนนประชาธิบัตย์ โทร. o ๗๓๒๓ ๖๐๗๑-๓ จำนวน ๔๒ ห้อง ราคา ๖๙๐ บาท

เบ**ดงชิดี้พลาช่า** ๖ ถนนธรรมวิถี โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๐๔๔๑-๓ โทรสาร ๐ ๗๓๒๔ ๕๗๙๑ จำนวน ๑๓๐ ห้อง ราคา ๕๐๐-๖๒๐ บาท

ศรีเบตง ๒-๔ ถนนธรรมวิถี โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๐๑๘๘, ๐ ๗๓๒๓ ๑๕๖๐ โทรสาร ๐ ๗๓๒๓ ๐๓๓๘ จำนวน ๑๑๑ ห้อง ราคา ๔๕๐-๑,๒๐๐ บาท

สยามเซาท์ ๕๖ ถนนมงคลประจักษ์ โทร. o ๗๓๒๓ ๕๔๖๕-๖ โทรสาร o ๗๓๒๓ ๕๔๖๖ จำนวน ๔๐ ห้อง ราคา ๕๐๐-๗๐๐ บาท

สวีทโฮม ๔ ถนนสฤษดิ์เดช โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๑๓๙๖, ๐ ๗๓๒๓ ๑๖๕๘ โทรสาร ๐ ๗๓๒๔ ๕๓๒๐ จำนวน ๔๗ ห้อง ราคา ๘๐๐-๘๐๐ บาท

เรนโบว์ เพลส ๑๒๖/๗ ถนนประชาธิบัตย์ โทร. ๐ ๗๓๒๔ ๖๑๐๘-๑๐ จำนวน ๒๕ ห้อง ราคา ๕๘๐ บาท ริเวอร์ อินน์ รีสอร์ท ๑๑๑-๑๑๓ ถนนประชาธิบัตย์ โทร. o ๗๓๒๓ ๔๑๗๕-๖ โทรสาร o ๗๓๒๓ o๕๐๙ จำนวน ๔๑ ห้อง ราคา ๖๐๐-๑,๐๐๐ บาท

ฮอลิเดย์ ฮิลล์ ๕๐ ถนนภักดีดำรง โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๑๑๘๐, ๐ ๗๓๒๓ ๑๒๗๘ โทรสาร ๐ ๗๓๒๓ ๐๕๖๕ จำนวน ๗๑ ห้องราคา ๖๓๐ บาท

ฮัลโหล ๑๐, ๑๒ ถนนอมรฤทธิ์ โทร. ๐ ๗๓๒๔ ๕๕๕๕ โทรสาร ๐ ๗๓๒๔ ๖๐๐๐ จำนวน ๒๘ ห้อง ราคา ๘๐๐-๘๐๐ บาท

ร้านอาหาร อำเภอเมืองยะลา

กำปั่น ๙๙/๒ หมู่ ๑ ถนนเพชรเกษม ใกล้วัดหน้าถ้ำ โทร. ๐ ๗๓๒๕ ๓๒๘๒-๓ อาหารไทย

เกสร ๒๕๒/๕ ถนนพิพิธภักดี โทร. ๐ ๗๓๒๑ ๑๗๘๑ อาหาร ไทย, อาหารพื้นเมือง

ครัวบ้านคุณพ่อ ๘๒ ถนนมหาภาส โทร. ๐ ๗๓๒๔ ๔๘๑๓ อาหารไทย

จัสมิน ๓๐ ถนนสวนขวัญเมือง โทร. ๐ ๗๓๒๒ ๒๓๐๐ อาหารไทย, อาหารทะเล

ธาราชีฟูด ๓๕-๓๙ ถนนพิพิธภักดี โทร. ๐ ๗๓๒๑ ๒๓๕๖ อาหารทะเล

ฟองเบียร์ ๗๐ ถนนโป้ห้วยอุทิศ โทร. ๐ ๗๓๒๑ ๒๓๕๖ อาหารทะเล

แมนดาริน ๗ ถนนจงรักษ์ ตำบลสะเตง โทร. ๐ ๗๓๒๑ ๕๖๙๐ อาหารจีน

ร้านเอ๋ปิกไก่ ๑๗๘ ถนนรวมมิตร โทร. ๐ ๗๓๒๒ ๓๒๒๔ ก๋วยเตี๋ยว

ไลลา ๒๕๒/๖ ถนนพิพิธภักดี โทร. ๐ ๗๓๒๑ ๒๔๓๔ โทรสาร ๐ ๗๓๒๕ ๓๔๘๖ อาหารอิสลาม

ยะลาแคนตั้น ๔๖-๔๘ ถนนคชเสนีย์ ๑ โทร. ๐ ๗๓๒๔ ๕๖๑๑, ๐ ๗๓๒๑ ๒๕๗๖ สุกี้, อาหารจีน, อาหารไทย

อำเภอเบตง

ต้าเหยิน ๒๕๓ ถนนสุขยางค์ โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๐๔๖๑ อาหารจีน ใต้ซี่ฮั้ ๑ ถนนเทศจินดา โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๐๔๕๙, ๐ ๗๓๒๓ ๐๕๐๗ อาหารจีน **นิวซีอี้** ๑๘๐, ๑๘๒ ถนนสุขยางค์ โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๑๓๔๔ อาหารจีน, อาหารไทย

บัวหลวง ๓๙๘ ถนนสุขยางค์ โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๐๐๔๖ อาหารไทย **ใบหยก** ๒๒๗ ถนนสุขยางค์ โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๐๗๖๓ อาหารไทย, อาหารจีน

สวนอาหารบ่อปลา กม. ๗ ๖๗/๑ หมู่ ๔ ตำบลตาเนาะแมเราะ โทร. ๐ ๗๓๒๘ ๖๐๒๖ อาหารไทย

บร<mark>ิษัทนำเท</mark>ี่ยว อำเภอเมืองยะลา

บริษัท มูรณีทัวร์ ๖๖๑ ถนนผังเมือง ๔ ตำบลสะเตง โทร. o ๗๓๒๑ ๖๐๐๒ โทรสาร o ๗๓๒๑ ๕๙๔๘

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ฮัจเซนเตอร์ แอนด์ ทราเวลเซอร์วิส ๘๙ ถนนรัฐคำนึง ตำบลสะเตง โทร. ๐ ๗๓๒๕ ๕๒๑๘-๙, ๐ ๗๓๒๑ ๕๑๑๙ โทรสาร ๐ ๗๓๒๑ ๑๔๙๖

บริษัท รุ่งจำลองทัวร์ ๕/๑๒ ซอย ๔ ถนนเทศบาล ๑ ตำบลสะเตง โทร. ๐ ๗๓๒๔ ๔๘๘๓ โทรสาร ๐ ๗๓๒๑ ๖๗๗๑

บริษัท ดี.เจ แอนด์ เนอร์ส ทัวร์ ๑๓๕/๑๐ ซอย ๑๐ ถนน ประดิษฐ์บำรุง ตำบลสะเตง โทร. ๐ ๗๓๒๔ ๓๖๙๓ โทรสาร ๐ ๗๓๒๔ ๐๙๘๖

บริษัท สายโสภา ๙๑ ถนนพิพิธภักดี ตำบลสะเตง โทร. o ๗๓๒๑ ๒๕๘๒, o ๗๓๒๑ ๕๐๕๓ โทรสาร o ๗๓๒๑ ๒๓๐๙

อำเภอเบตง

บริษัท นิวเฟรนด์ทัวร์ ๗๖ ถนนสุขยางค์ โทร. ๐ ๗๓๒๔ ๕๒๘๑ โทรสาร ๐ ๗๓๒๔ ๕๒๘๐

บริษัท นิวสตาร์ทัวร์ ๒๔๖ ถนนสุขยางค์ โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๑๒๗๔, ๐๘ ๑๗๖๖ ๗๕๖๖ โทรสาร ๐ ๗๓๒๔ ๕๖๐๙

บริษัท จิ้น ฟุก ทัวร์ ๑๗๗ ถนนประชาธิบัตย์ โทร./โทรสาร

บร**ิษัท เบดง ทัวร์** ๖/๑ ถนนประชาธิปัตย์ โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๐๘๐๐, ๐๘ ๑๗๔๘ ๘๒๗๗

หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ อำเภอเมืองยะลา

สำนักงานจังหวัดยะลา โรงพยาบาลยะลา โทร. o ๗๓๒๑ ๒๕๔๒ โทร. o ๗๓๒๔ ๔๗๑๑-๘ โรงพยาบาลสิโรรส โทร. o ๗๓๒๒ ๑๑๑๔-๕ สถานีตำรวจภูธรจังหวัดยะลา โทร o ๗๓๒๑ ๒๖๓๔,

ට භ්සාම ම් වසර, ඉන්ම

ชุมสายโทรศัพท์ยะลา โทร. ๐ ๗๓๒๑ ๒๒๓๔

ตำรวจทางหลวง
 เทร. ๑๑๕๕
 กรมอุตุนิยมวิทยา
 สอบถามหมายเลขโทรศัพท์
 เพร. ๑๑๘๒
 สอดถามหมายเลขโทรศัพท์

อำเภอเบตง

ศูนย์บริการข่าวสาร โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๒๐๓๙

การท่องเที่ยวเบตง

ด่านตรวจคนเข้าเมือง โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๑๒๙๒,

< ജി വെ അയി വ

ด่านศุลกากรเบตง โทร. ๐ ๗๓๒๓ ๑๑๙๔

ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว ททท. ๑. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่

๑๖๐๐ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ (๑๒๐ เลขหมาย)

โทรสาร o ๒๒๕๐ ๕๕๑๑ E-mail: info@tat.or.th

Website: www.tourismthailand.org

๒. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๔ ถนนราชดำเนินนอก เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐ เปิดบริการทุกวัน ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

๓. ททท.สำนักงานนรา~~ธิ~~วาส

๑๐๒/๓ หมู่ ๒ ถนนนราธิวาส-ตากใบ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ๙๖๐๐๐ -

โทร. ๐ ๗๓๕๒ ๒๔๑๑

โทรสาร ๐ ๗๓๕๒ ๒๔๑๒

พื้นที่ความรับผิดชอบ: นราธิวาส ยะลา ปัตตานี

E-mail: tatnara@tat.or.th

ข้อมูล : ททท. **สำนักงานมาธิวาส** กองข่าวสารท่องเที่ยว (โทร. o ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ ต่อ ๒๑๔๑-๕) ออกแบบและจัดพิมพ์ : กองผลิตอุปกรณ์เผยแพร่ ฝ่ายบริการการตลาด ข้อมูลรายละเอียดที่ระบุในเอกสารนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงใต้ ลิขสิทธิ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

บริการข้อมูลท่องเที่ยวทางโทรสาร ๒๔ ชั่วโมง Website: www.tourismthailand.org E-mail: infodiv@tat.or.th

ห้ามจำหน่าย

